

Do dodatnih znanj z izobraževalnimi portali

Gaining Additional Knowledge by E-learning Portals

Darko Korošec

Srednja šola Slovenska Bistrica, Slovenija

Povzetek

Spletni izobraževalni portali so sodoben način izobraževanja na daljavo. Zelo primerni so za izobraževanje mladih, ki odraščajo ob računalniku in svetovnem spletu. Z njihovo pomočjo lahko na njim zanimiv način pridobijo dodatna znanja na določenih področjih. V prispevku ugotavljam, da dijaki, ki jih poučujem, malo uporabljajo izobraževalne portale iz dveh razlogov: ker jih je malo in ker nimajo vsebin, ki si jih želijo. Dijaki si želijo izobraževalni portal s celotno srednješolsko snovjo, ki bi bila predstavljena na zanimiv način skupaj z nalogami za preverjanje znanja in rešitvami le teh, kar bi jim omogočilo samostojno, zanimivo in hitrejše učenje. Izbrane izobraževalne portale so ocenili večinoma zelo dobro.

Ključne besede: izobraževalni portal, e-izobraževanje, izobraževanje na daljavo

Abstract

E-learning portals are a modern way of distance learning. They are very appropriate for education of young people, who have been growing up with computers and World Wide Web. This article ascertains that my pupils don't use e-learning portals often and there are two main reasons for this fact: there are only few of e-learning portals available and in many cases the topics they are looking for are not present. The pupils wish for such an e-learning portal that contains the complete school material, presented in an interesting way together with tests for verifying their knowledge as well as with solutions, which would enable them to learn independently and in less time. Selected e-learning portals have been evaluated very good in most cases.

Keywords: e-learning portal, e-learning, distance learning

Uvod

Spletni portali so vstopne točke v internet, ki uporabnika usmerijo k določenim informacijam, ki jih išče. Na spletnem portalu je gradivo predstavljeno na urejen način (Sajovic, 2006). Izobraževalni spletni portali so se razmahnili z razvojem svetovnega spleta in elektronskega izobraževanja v devetdesetih letih prejšnjega stoletja najprej v ZDA, kmalu pa po celem svetu (Oshima, 2007). V Sloveniji izobraževalne spletne portale ponujajo predvsem organizacije in podjetja, ki prodajajo svoja izobraževanja na daljavo. Ti portali so zaprti za javnost, saj so namenjeni le kupcem njihovih izobraževanj.

Kot učitelja v javni srednji šoli me zanimajo predvsem odprti spletni izobraževalni portali, ki jih lahko dijaki uporabijo za temeljno in dodatno samoizobraževanje. Kar nekaj je spletišč, ki se oglašujejo kot spletni izobraževalni portali za srednješolce, vendar ponujajo predvsem seminarske naloge, obnove

domačih branj in podobno gradivo, ki dijakom služi le kot napol legalna bližnjica, da lažje opravijo svoje šolske obveznosti.

Pri svojem delu ugotavljam, da se mladi veselijo dela z računalnikom in zelo veliko uporabljajo svetovni splet. To dejstvo je potrebno izkoristiti otrokom v prid in jim omogočiti dostop do znanja, ki ga bodo kasneje potrebovali (Tomazin in Brodnik, 2007). Zupan za Slovenijo ugotavlja, da so mladostniki najštevilčnejši redni uporabniki interneta v Sloveniji in da si je večina mladostnikov veščine za uporabo računalnika pridobila s samoizobraževanjem (Zupan, 2007). Izobraževalni portali so zato izvrstna možnost, da samoizobraževanje nadaljujejo tudi na šolskem področju in tako poglobijo znanje, ki ga potrebujejo v šoli.

Učne vsebine izobraževalnih portalov

Izgradnja izobraževalnih portalov v Sloveniji šele poteka, zato je učnih vsebin še relativno malo. Kljub temu, pa lahko najdemo na njih nekaj zelo kvalitetnih učnih vsebin primernih tako za srednjo kot tudi za osnovno šolo. Vsebine so večinoma bolj primerne za srednješolce, kar je tudi razumljivo, saj so ti bolj samostojni in jim je samostojno izobraževanje bolj po meri in si ga velikokrat želijo, pa se ga ne lotijo ali pa ne najdejo primernih učnih vsebin. Tako je veliko dijakov vsakodnevno na svetovnem spletu, vendar uporabljajo večinoma le zabavne vsebine.

Vsebine, ki jih najdemo na portalih, so večinoma napisali učitelji sami za predmet, ki ga poučujejo. Priprava vsebin za izobraževalni portal je večinoma bolj zahtevna kot priprava učbenika ali delovnega zvezka. Vsebina na izobraževalnem portalu mora biti strokovna, hkrati pa tudi zanimiva in interaktivna, drugače je učenci ne bodo uporabljali. In ravno z nadgradnjo običajnega pisnega oz. slikovnega gradiva z interaktivnostjo je veliko, običajno zelo zahtevnega, dela.

Primer kvalitetne vsebine je gradivo Snovanje videoposnetkov (avtorja Tone Rački in Miha Peče) na portalu e-gradiva.si, kjer je tehnično podporo zagotovil Laboratorij za telekomunikacije Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani.

Mnenje dijakov o spletnih izobraževalnih portalih

Mnenja dijakov o tem, kaj so spletni izobraževalni portali, so različna. Večina jih o tem nima jasne predstave. Nekateri pravilno menijo, da je to spletišče, kjer se lahko naučiš nekaj novega, drugi pa, da so to spletišča, kjer lahko dobijo seminarske naloge in podobna gradiva za šolo, ne da bi se ob tem naučili kaj bistveno novega.

Zanimivo je tudi, da si veliko dijakov želi izobraževalno spletišče, kjer bi preprosto, kot na primer na Wikipediji, lahko našli iskano seminarsko nalogo ali obnovo knjige za domače branje.

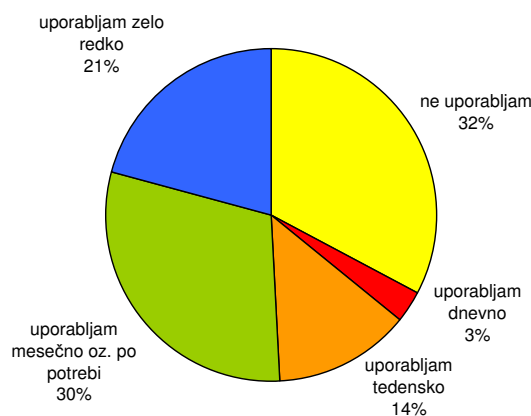
Vsebine, ki si bi jih želeli na portalu, bi naj bile zabavne in zanimive. Ta njihova želja se sklada z nastajajočim trendom v izobraževanju: učenje skozi uporabo iger (Pivec in Kearney, 2007).

Sam spodbujam uporabo izobraževalnih vsebin na svetovnem spletu in o spletnih izobraževalnih portalih ter vsebinah, ki jih lahko najdejo na določenih izobraževalnih portalih razpravljam tudi z dijaki. A zanesljive informacije, koliko in kako uporabljajo dijaki izobraževalne portale, nisem imel. Zato sem med dijaki, ki jih poučujem informatiko v prvem in drugem letniku gimnazije ter v prvem letniku programa ekonomski tehnik, izvedel kratko anketo o njihovem pogledu na izobraževanje s pomočjo izobraževalnih portalov.

Rezultati ankete med dijaki o izobraževalnih portalih

Na anketo o uporabi in pogledu na izobraževalne portale je odgovarjalo 145 dijakov prvih letnikov srednjega strokovnega in gimnazijskega programa v Srednji šoli Slovenska Bistrica.

Kako pogosto uporabljaš spletne izobraževalne portale?

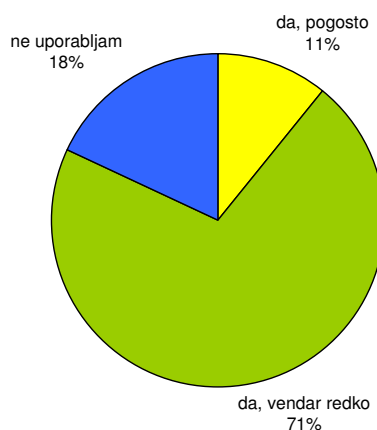
Graf 1: Pogostost uporabe spletnih izobraževalnih portalov med dijaki.

Presenetljivo je, da več kot polovica anketiranih dijakov ne uporablja izobraževalnih portalov ali pa jih uporablja zelo redko, kljub temu, da sem jih spodbujal k uporabi le-teh. Redno uporablja izobraževalne portale le 17 % anketiranih dijakov, sploh pa jih ne uporablja 32 %.

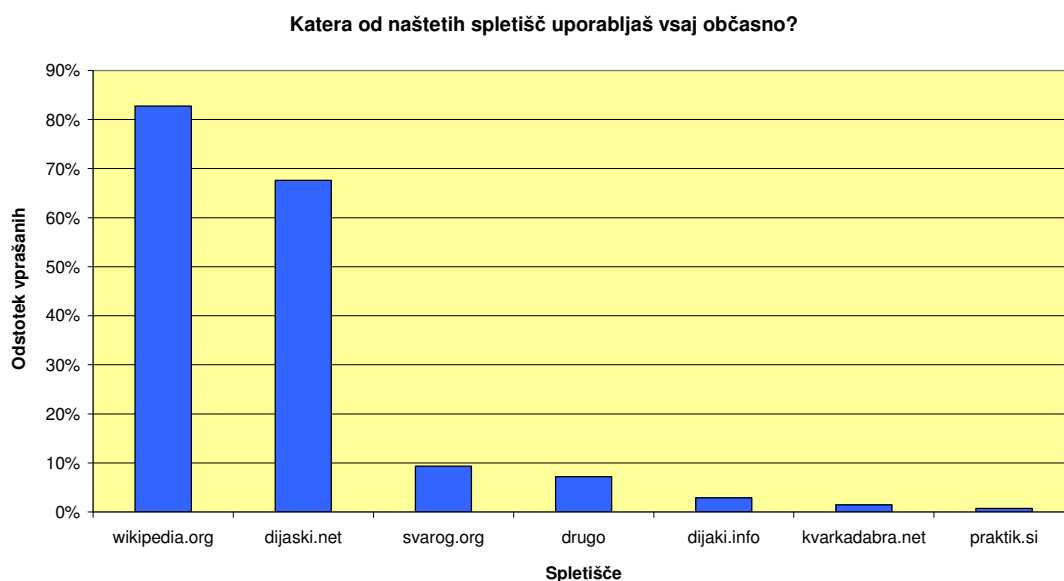
Tudi različne spletne strani z izobraževalno vsebino redno uporablja le 11 % dijakov, vendar je odstotek tistih, ki jih sploh ne uporabljajo, višji (le 18 %). Anketirani dijaki največ uporabljajo portal Wikipedija (83 %) in spletišče dijaski.net (68 %), ostalih pa skoraj ne (manj kot 10 %).

Večinoma menijo (55 %), da naj bi jih o izobraževalnih portalih informirala šola na svojih spletnih straneh. Tudi ta izsledek potrjuje hipotezo, da so dijaki zelo prisotni na spletu in da spremljajo tudi šolske spletne strani.

Ali uporabljaš spletne strani z izobraževalno vsebino?

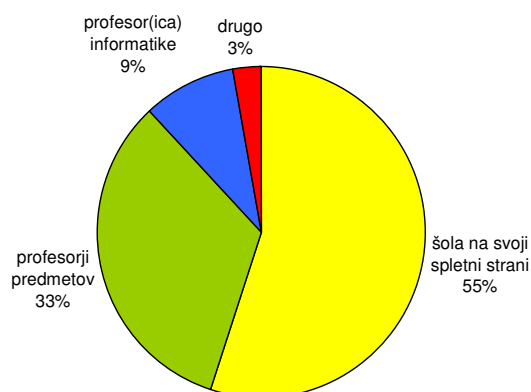
Graf 2: Uporaba spletišč z izobraževalno vsebino med dijaki.

Graf 3: Izobraževalna spletišča, ki jih obiskujejo anketirani dijaki.

Prav tako je med anketiranimi dijaki prevladovalo mnenje (85 %), da bi tudi šole same morale imeti svoj izobraževalni portal.

Kdo bi te moral informirati o izobraževalnem portalu?

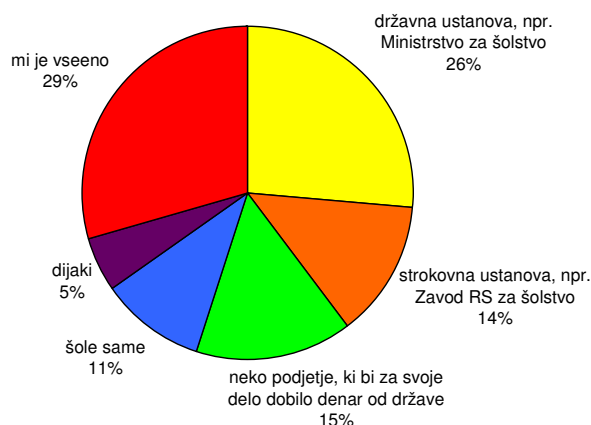

Graf 4: Mnenje dijakov o tem, kdo bi jih naj informiral o izobraževalnih portalih.

Zanimalo me je tudi, če je dijakom pomembna oblika in videz izobraževalnega portala. V prostih odgovorih je prevladovalo mnenje, da bi portal moral biti pregleden in enostaven za uporabo ter da ne sme imeti reklam. Podoben pa bi naj bil Wikipediji ali pa spletišču dijaski.net.

Skoraj enoglasni so si bili dijaki v mnenju (94 %), da bi morale biti na takem portalu vse učne vsebine za srednjo šolo.

**Kaj meniš, kdo bi v Sloveniji moral narediti
spletne izobraževalne portale in skrbeti za njih?**

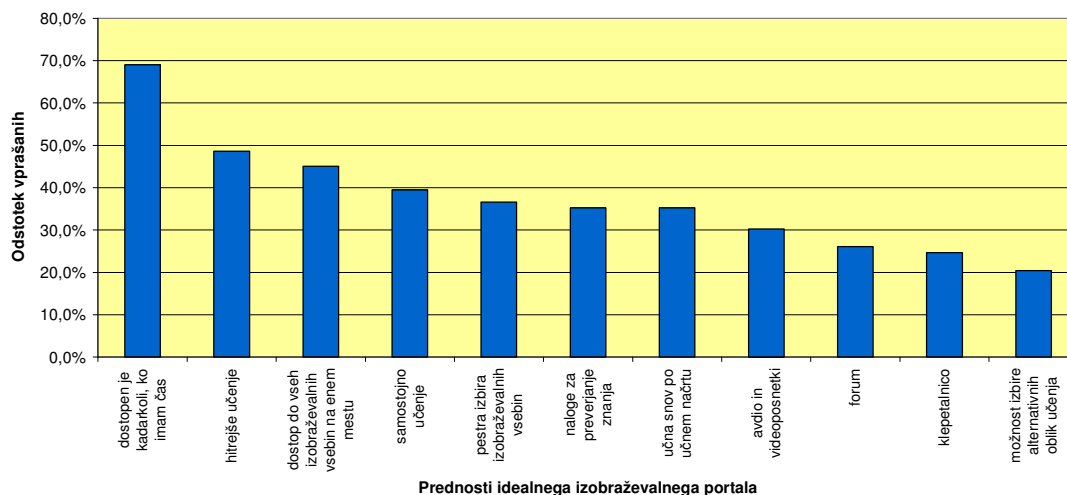

Graf 5: Mnenje dijakov o avtorju izobraževalnih portalov v Sloveniji.

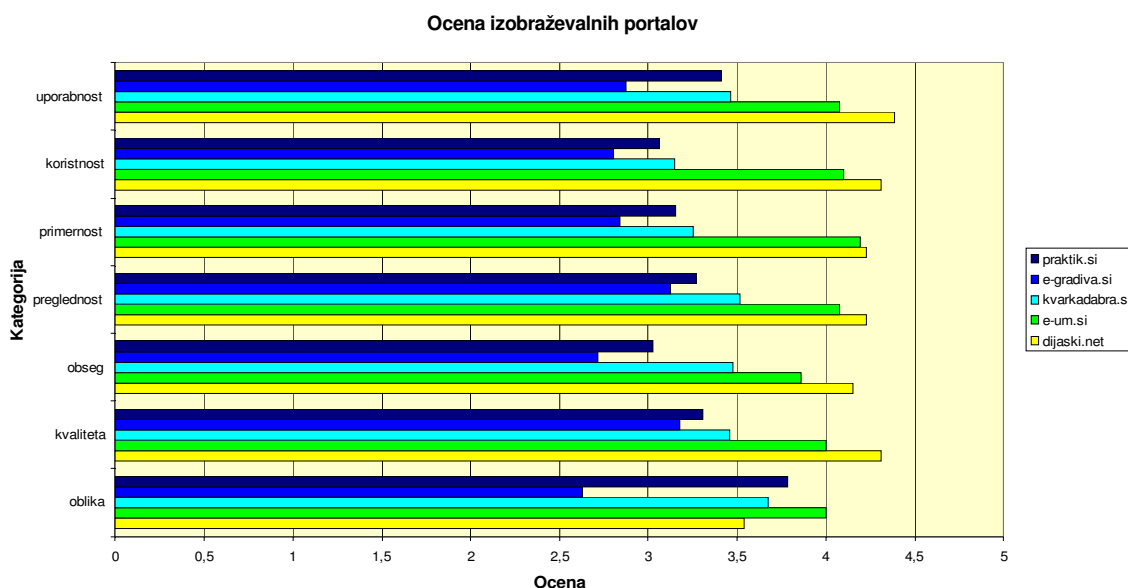
Prevladujoče mnenje dijakov o tem, kdo bi moral narediti in vzdrževati spletne izobraževalne portale za dijake je, da bi to moralo biti npr. Ministrstvo za šolstvo, Zavod RS za šolstvo ali pa tudi neko podjetje, ki bi bilo financirano z državnimi sredstvi.

Pomembne prednosti idealnega izobraževalnega portala pa so po mnenju dijakov: dostop kadarkoli (69 %), hitrejša učenje (49 %), dostop do vseh vsebin na enem mestu (45 %) in pestra izbira izobraževalnih vsebin (37 %).

**Katere prednosti ima idealni izobraževalni portal, kot si ga sam predstavljaš,
pred klasičnim učenjem v šoli?**

Graf 6: Mnenja dijakov o prednostih idealnega izobraževalnega portala.

Graf 7: Ocene izbranih izobraževalnih portalov glede na različne kategorije.

69 dijakov prvega in drugega letnika gimnazije v Srednji šoli Slovenska Bistrica je v začetku leta 2008 ocenjevalo izbrane izobraževalne portale. Ocenjevali so glede na različne kategorije z ocenami od 1 do 5, kjer je ocena 1 pomenila neprimerno, slabo ipd., ocena 5 pa zelo primerno, odlično ipd.

Dijaki so ocenjevali uporabnost spletišča, koristnost informacij za uporabo pri pouku, primernost informacij za srednjo šolo, preglednost in enostavnost rabe, primernost obsega informacij, kvaliteto prispevkov ter obliko in videz portala.

Najboljšo povprečno oceno je dobil izobraževalni portal dijaski.net z oceno 4,2, tesno za njim je e-um.si z oceno 4,0, na katerem so v času ocenjevanja bile le matematične vsebine, z oceno 3,4 so ocenili portal kvarkadabra.si, z oceno 3,3 praktik.si in z oceno 2,9 portal e-gradiva.si. Ocene so bile primerno razporejene, standardni odklon ocen je bil pri vseh portalih okoli 1,0 oz. celo manj.

Zaključek

Dijaki si želijo kvalitetnih izobraževalnih portalov. Nekaj zelo kvalitetnih vsebin za izobraževanje preko spleta je že narejenih, vendar jih dijaki ne poznajo, saj so te vsebine na različnih spletiščih, ni pa portala, na katerem bi našli povezave do vseh obstoječih vsebin. Učitelje, profesorje in ustrezne ustanove na tem področju čaka še veliko dela, saj je le za izdelavo kvalitetnih gradiv za en obsežnejši predmet potrebno dolgotrajno delo več deset učiteljev. Odličen primer interaktivnega izobraževalnega portala je projekt ptujske gimnazije E-um (www.e-um.si), kjer je trenutno na voljo le matematika za osnovno šolo in gimnazijo.

Viri

- Oshima, A. (2007). *Trends in E-Learning Around the World*. Learning Technology Network. Pridobljeno 12. 1. 2008 na naslovu: http://www.learning-technology.net/en/pdf/Trends_in_E-Learning_2000-12.PDF
- Pivec, M. in Kearney, P. (2007). Games for Learning and Learning from Games. *Organizacija*, 2007, 40, 6, str. 267 – 271.
- Sajovic, P. (2006). *E-izobraževanje*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za matematiko in fiziko, 2006, str. 8.
- Tomazin, M. in Brodnik, A. (2007). Učni cilji pouka računalništva v osnovni šoli – slovenski in ACM 12 kurikulum. *Organizacija*, 2007, 40, 6, str. 173 – 178.
- Zupan, G. (2007). *Svetovni dan telekomunikacij*. Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 28. 5. 2008 na naslovu: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=898

Avtor

Darko Korošec je univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike. Kot učitelj naravoslovnih predmetov je bil zaposlen v več šolah, sedaj pa poučuje informatiko v Srednji šoli Slovenska Bistrica. Zanima ga področje uporabe odprtokodne programske opreme v izobraževanju in problematika učinkovite uporabe IKT v izobraževanju.

Author

Darko Korošec is an electrical engineer with a university degree. He has been working as a teacher in several schools and now he teaches informatics at Srednja šola Slovenska Bistrica. He is interested in the use of open source software and the effective use of ICT in education.